

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/181/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112220444
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7112220444.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Aleny Mikovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu Ing. P. Š., Z.. XX.X.XXXX, B. V. A., Q. Č.. X, zastúpeného JUDr. Danielom Bliščanom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Užhorodská 21, proti žalovanému J. E., Z.. X.XX.XXXX, B. V. A., A.. Z. XX, zastúpenému : advokát Pirč, s.r.o., so sídlom v Košiciach, kpt. Nálepku 17, o zaplatenie 532,06 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č.k. 15C/232/2012-189 zo dňa 28.7.2020 takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Košice I ako súd prvej inštancie zastavil konanie o zaplatenie žalovanej sumy z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že žalobca sa svojou žalobou, ktorá napadla na tamojší súd ešte 7.8.2012 domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 532,06 € s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia a písomným podaním doručeným súdu 3.7.2020 zobral žalobca svoju žalobu späť z toho dôvodu, že po podaní žaloby prostredníctvom Stavebného bytového družstva I Košice mu bola uhradená žalovaná suma. Stavebné bytové družstvo I Košice súdu pritom oznámilo, že úhradu platby vo výške 532,06 € od žalovaného neeviduje.

2. S použitím ust. § 144 a § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP) súd prvej inštancie zastavil konanie a o trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal v plnom rozsahu nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi, lebo práve žalobca zaviniel zastavenie konania.

3. V zákonnej lehote proti výroku uznesenia o trovách konania podal žalobca odvolanie a navrhol, aby odvolací súd v tejto časti uznesenie zmenil tak, že uloží práve žalovanému zaplatiť náhradu trov konania žalobcovi v rozsahu 100 %. Odvolateľ uviedol, že sa voči žalovanému domáhal zaplatenia žalovanej sumy titulom bezdôvodného obohatenia, pretože túto sumu uhradil v prospech SBD I ako správcu B. Č.. XX Z. R.. A.. Z. Č.. XX V. A.. Tento byt pritom užíval žalovaný, resp. jeho rodina, pričom počas určitej doby bol vlastníkom bytu, resp. členských práv k nemu žalobca a vlastne preto on uhradil predmetnú sumu na účet bytového družstva, pričom táto suma predstavovala nájomné a penále. Počas konania a po podaní žaloby tretia osoba, a to Stavebné bytové družstvo I, V.Á. XX V. A., vyplatila žalobcovi titulom preplatku v zmysle vyúčtovania nákladov za služby spojené s užívaním predmetného bytu sumu 474,89 €, preto už nemusí žalobca žalovanú sumu od žalovaného vymáhať. Žalobca túto sumu obdržal až počas konania titulom preplatkov za užívanie bytu žalovanými, ide o väčšiu časť žalovanej sumy (asi 90 % z celkovej žalovanej sumy) a vymáhanie zvyšku sumy je pre žalobcu už nevhodné. Žalobca tak počas konania dosiahol úspech 90 %, čím zanikla potreba ďalej konať pred súdom o tomto nároku, a preto žalobca vzal svoj návrh v celom rozsahu späť. S poukazom na dlhoročnú judikatúru, ale aj na výklad CSP v súlade s čl. 2 jeho základných princípov, keď dôjde k späťvzatíu žaloby v dôsledku úhrady žalovanej sumy počas konania, má nárok na náhradu trov konania žalobca, preto súd mal správne

priznať náhradu trov konania žalobcovi, a nie žalovanému. Opačný výklad by znamenal, že ak žalobca svoj oprávnený nárok zoberie počas konania späť preto, že jeho nárok bol uspokojený, a napriek tomu by mal platiť náhradu trov konania, viedlo by to k tomu, že ten, kto si neplní svoje záväzky riadne a včas, ale až počas súdneho konania, by mal nárok ešte aj na náhradu trov konania. V neposlednom rade je priznanie náhrady trov konania žalobcovi aj v tomto prípade aplikáciou § 255 ods. 1 CSP, pretože žalobca mal vo veci úspech, keďže došlo k úhrade žalovanej sumy v prospech žalobcu.

4. Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu podané nebolo.

5. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie ako podané včas oprávnenou osobou bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP preskúmal uznesenie v napadnutom výroku ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 ods. 1,2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

6. Z odôvodnenia odvolania vyplýva, že žalobca použil odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tento dôvod je v praxi vykladaný tak, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. Omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil právny predpis iný, než ktorý použiť mal alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolací dôvod bol naplnený.

7. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

8. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Pojem procesné zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je totiž inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vznikne jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania.

9. Odvolací súd sa oboznámil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že toto odôvodnenie nezodpovedá požiadavkám uvedeným v § 220 ods.2 CSP.

10. Odvolací súd považuje za určujúce pre nachádzanie práva, že vždy je potrebné vychádzať z individuálnych rozmerov každého jednotlivého prípadu, ktoré sú založené na zistených skutkových okolnostiach. Súd prvej inštancie sa však podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci so všetkými špecifikami charakterizujúcimi daný spor nevysporiadal. Z princípu práva na spravodlivý proces vyplýva povinnosť súdu umožniť stranám sporu účinné uplatňovanie námietok a argumentov, ako i povinnosť súdu sa s týmito námietkami a argumentami, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie presvedčivo v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadať (I. ÚS 46/05, I. ÚS 353/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08) tak, aby odôvodnenie rozsudku malo náležitosti vyžadované vtedy v § 157 ods. 2 CSP, od 1.7.2016 podľa § 220 ods. 1 CSP. Z obsahu spisu a z odôvodnenia napadnutého výroku rozsudku však je nutné vyvodiť, že v posudzovanom prípade súd prvej inštancie sa neriadil vyššie uvedenými pravidlami, čím založil nepreskúmateľnosť. Je pravdou, že v rámci odvolacieho konania účinnosťou nového procesného predpisu Civilného sporového poriadku prišlo k určitému posunu v právnej úprave snahou o zrýchlenie konania a snahou predísť prieťahom spočívajúcim v zrušovaní a vracaní vecí na súd nižšej inštancie, pričom dôvodom zrušenia bola často nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia však neznamená, že nemôže byť dôvodom na zrušenie rozhodnutia. Aj pre odvolacie konanie platí, že musia byť zachované a dodržané princípy spravodlivého procesu. Ak totiž nastane situácia, že rozhodnutie v napadnutej časti má nedostatočné dôvody, je bez dôvodov alebo ide o dôvody chaotické, je pravda, že nedostatok týchto dôvodov prináša až porušenie práva na spravodlivý súdny proces a je preto potrebné napadnutý rozsudok zrušiť. Odvolací súd totižto vzhľadom na nedostatok dôvodov nemôže posúdiť, či v tejto časti súd prvej inštancie vecne správne rozhodol.

11. Z obsahu súdneho spisu (č.l. 164) odvolací súd mal preukázať, že žalobca týmto podaním zobral svoju žalobu späť a žiadal konanie zastaviť z dôvodu, že žalobcovi bola žalovaná suma uhradená po podaní žaloby prostredníctvom stavebného bytového družstva. Na č. l. 177 spisu sa nachádza podanie adresované súdu, kde potvrdzuje prevzatie upovedomenia o zrušení pojednávania z dôvodu späťvzatia žaloby a zároveň s poukazom na ust. § 256 ods. 1 CSP si uplatňuje náhradu trov konania, ktoré zároveň podľa úkonov vyčíslil. Na č. l. 185 súdneho spisu sa nachádza podanie ako odpoveď na výzvu súdu Stavebnému bytovému družstvu I, Košice, kde advokát JUDr. Ivan Husár uvádza, že podľa účtovnej evidencie SBD I, Košice, bola žalobcovi P. Š. zaslaná platba 474,89 € dňa 12.12.2018, pričom úhradu platby vo výške žalovanej sumy, t.j. 532,06 € jeho klient neviduje. Následne potom už na č. l. 189 nasleduje uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania a o priznaní žalovanému proti žalobcovi nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré uznesenie je predmetom prieskumu odvolacím súdom. Odvolací súd konštatuje, že v tomto uznesení sa vôbec nenachádza odôvodnenie, ktoré by zodpovedalo požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v § 220 Civilného sporového poriadku. V bode 7. odôvodnenia preskúmaného uznesenia súd prvej inštancie len stručne uvádza, že pri rozhodovaní o trovách konania použil § 256 ods. 1 CSP a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, lebo žalobca zaviniel zastavenie konania. Aké úvahy súdu prvej inštancie k takémuto rozhodnutiu viedli, vzhľadom na dokumenty nachádzajúce sa v spise a písomné podanie jednotlivých sporových strán nie je možné zistiť. Z odôvodnenia odvolaním napadnutého výroku o náhrade trov konania tiež vôbec nevyplýva, že by sa súd prvej inštancie čo len okrajovo zaoberal možnosťou aplikácie ustanovenia § 257 CSP.

12. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil napadnutý výrok uznesenia o náhrade trov konania z vyššie uvedených dôvodov a v rozsahu zrušenia podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci v rozsahu zrušenia bude pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania prihliadnuť na vyššie uvedené kritéria ako aj argumenty uvedené v odvolaní žalobcu, zaoberať aj sa možnosťou použitia § 257 CSP, opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodniť.

14. Rozhodnutie prijal senátu Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP) .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).